

رهبر

W E E K L Y M A G A Z I N E

ضمیمه رایگان
هفته نامه
کارنگ در
حوزه رمزارزها
سال اول
شماره شش
سه بهمن
۱۴۰۰
صفحه ۱۶

گفت و گو با محسن لطفی
تهیه کننده برنامه رمزارز
**آگاهی بخشی
به مردم و مسئولان**

 خبر NEWS همکاری مستمرکارت با کوبین بیسی در بازار ان اف تی ۱۵	 تحلیل ANALYSIS سولانا سهم بازار اتریوم را خواهد خورد ۱۴	 گزارش REPORT خیز مایکروسافت برای بازی های دنیای متاورس ۱۱
--	---	---

**رگولاتور خوب به جای
سهم خواهی مطالبه گری می کند!**
گفت و گو با سهیل نیکزاد

دبیر سابق کمیسیون امنیت معاملات آمریکای گوید توانایی رمزارزها در
حذف بسیاری از مشکلات مالی جهان اجتناب ناپذیر است
رمزارزها می مانند

**واردات با رمزارز
منع شرعی ندارد**

کانال سرد ۳۰ هزار

**ریزش اخیر رمزارزها چه پیامی دارد، تا کجا ادامه دارد
کاربران چه رفتاری را باید در پیش بگیرند؟**

**آیا باید منتظر بیت کوین
۲۹ هزار دلاری باشیم؟**

کاسبان دنیای در بسته متاورس در ایران

آیا بانک مرکزی می خواهد بعد از ایجاد رمزیول همه چیز را ممنوع کند؟

لرزم شفاف سازی درباره رمزیول

چند روز گذشته جمله‌ای از من در رسانه‌ها نقل شده بود در نقد رمزیول بانک مرکزی؛ «صراحتاً می گویم که رمزارز ملی هیچ گونه تأثیری بر ایجاد نگرش متفاوت به رمزارزها نخواهد داشت؛ چرا که ریال دیجیتال هم اکنون وجود دارد. سؤال اینجاست که این ریال چه تفاوتی با ریالی که در کیف پول هاست، دارد. ارزهای ارزشمند پشتیبان این استیبل کوین نیستند و کریپتوی ریال در این حالت یک شوآف است. از طرفی این مسئله چه چیزی را حل می کند؟ واقعاً موضوع روشن نیست و رگولاتور بانکی در پی انحصارگری در این زمینه است. سه سال از پیش نویس بانک مرکزی برای تعیین تکلیف رمزارز می گذرد و ما منتظر خلق فاجعه در حوزه رمزارز نشسته ایم و هنوز مسئله رمزارزها در کشور بلا تکلیف و مقررات گذاری نشده است.»

اینجا تلاش می کنم توضیح دهم که چرا رمزیول بانک مرکزی یک طرح مبهم و بدون ابعاد کارشناسی روشن است و آن طور که شنیده شده، بانک مرکزی در تلاش است بعد از ایجاد رمزیول فضای بگیرد و راه بیندازد و همه چیز از جمله خرید، فروش و تبادل سایر دارایی های دیجیتال را ممنوع کند. در یک تقسیم بندی کلی بر مبنای استانداردهای حسابداری منتشر شده توسط مؤسسات معتبر جهانی ما سه نوع دارایی دیجیتال داریم؛ رمزارزها یا توکن های پرداخت، توکن های با پشتوانه و توکن های کاربردی.

رمزارزها، کریپتو کارنسی ها یا کریپتو توکن ها کارکرد پرداخت دارند؛ مهم ترین و شناخته شده ترین رمزارز هم بیت کوین است و در حال حاضر رقبای زیادی برای بیت کوین خلق شده است. توکن های با پشتوانه یا «کامودیتی توکن ها» به آن نوع از توکن هایی می گویند که پشتوانه فیزیکی یا غیر فیزیکی دارند. به عنوان نمونه توکن های مبتنی بر طلا و سایر فلزات گران بها در این دسته بندی قرار می گیرند. توکن هایی که مبتنی بر اوراق بهادار هستند نیز در این دسته قرار می گیرند. یا مثلاً پشتوانه قرار دادن سهام یک شرکت و صدور توکن هم مربوط به همین دسته است. نوع دیگر شناخته شده توکن های با پشتوانه، استیبل کوین هایی مانند تتر هستند؛ تتر با پشتوانه دلار صادر می شود. البته دقت کنیم که در نهاد های رگولاتوری جهان وقتی به استیبل کوین اشاره می شود، به طور خاص به رمزارزی که قرار بود فیس بوک منتشر کند یعنی لیبرا اشاره دارند.

با توجه به شبکه گسترده فیس بوک نهاد های مالی جهان صدور توکن بر پایه دلار و ارزهای مطرح جهان توسط فیس بوک را تهدیدی برای خود می دیدند و تا امروز موفق شده اند این کسب و کار را محدود کنند. رشد استیبل کوین ها بانک های مرکزی جهان را به این فکر انداخت که خودشان استیبل کوین های

مخصوص خود را منتشر کنند. در جهان چند سالی است که مفهومی به نام CBDC یا ارز دیجیتال بانک مرکزی شکل گرفته است. ارز دیجیتال بانک مرکزی صدور توکن بر مبنای دارایی هایی مانند پول رایج یک کشور یا ارزهای مطرح جهانی یا دارایی های فیزیکی ارزشمند است. برای کشوری مانند آمریکا یا چین که پول فیات قدرتمندی دارند، صدور توکن های CBDC به معنای ادامه حاکمیت پولی آنها در فضای رمزارزها و اقتصاد توکن است. سؤال اینجاست که برای ریالی که متوسط ۲۵ درصد تورم سالانه دارد، صدور توکن مبتنی بر آن چه ارزشی دارد؟ اگر قرار بود توکن های بانک مرکزی با پشتوانه قابل اثبات دلار و طلا باشد، این موضوعی قابل تأمل بود؛ ولی در شرایطی که پول رایج کشور به پول داغ تبدیل شده و همه به فکر رها شدن از آن هستند، صدور توکن بر پایه آن قرار است چه مشکلی را حل کند؟ آنچه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با عنوان «رمزیول» معرفی کرده و اصرار دارد که نوع خاصی از دارایی های دیجیتال است، در واقع نوع شناخته شده ای از توکن های با پشتوانه هستند. در شرایطی که بانک مرکزی تمام تلاش های پیش از این را محدود کرده و از طریق ابزارهای گوناگون سعی کرده هیچ نهادی به غیر از خودش نتواند در این عرصه گام بردارد، چرا باید به آینده این توکن امیدوار باشیم؟

نوع سوم توکن ها توکن های کاربردی هستند؛ توکن هایی که برای پرداخت استفاده نمی شوند و پشتوانه فیزیکی و غیر فیزیکی ندارند و دسترسی به آنها به معنای دسترسی به خدماتی مشخص است. ان اف تی ها هم نوع خاصی از توکن های دسته دوم هستند، ولی گسترش این اکوسیستم انواع توکن های جدیدی را خلق کرده که داشتن آنها به معنای داشتن حق استفاده از یک خدمت خاص است؛ یا گسترش حوزه های دیفای ما شاهد رشد بیشتر توکن های کاربردی خواهیم بود. دقت کنیم که برخی دسته بندی ها، استیبل کوین ها را به طور جداگانه دسته بندی می کنند و یک دسته پنجمی هم تعریف می کنند با عنوان توکن های هیبرید. توکن های هیبرید توکن هایی هستند که کارکردهای گوناگونی دارند و قابل تبدیل به انواع دیگر هستند. خلاصه اینکه اقتصاد کریپتو خلاصه شده در کوین مارکت کپ و بالا و پایین شدن قیمت ها نیست. اقتصاد توکن در جهان در حال رشد است و قرار است مسائل واقعی را حل کند. در صورتی که بانک مرکزی بخواهد با خلق توکن هایی که سال هاست در جهان فعالیت در زمینه آنها در حال انجام است و حذف و ممنوع کردن همه فعالیت های دیگر، این حوزه را تنظیم گری کند، مسیری ده برابر اشتباه تر را نسبت به گذشته انتخاب کرده است. متأسفانه بانک مرکزی در سال های گذشته از فرصت تنظیم گری دارایی های دیجیتال استفاده نکرده و حالا هم شنیده می شود که می خواهد با بگیرد و بیند این حوزه را تنظیم گری کند؛ امیدوارم اشتباه نکنیم و بانک مرکزی راه درست را انتخاب کند.

در روزهای خونین بازار رمزارزها روی توسعه زیرساخت های فنی، حقوقی و فرهنگی

رمزارزها متمرکز باشیم

چرا به آینده رمزارزها امیدوارم؟

چوک ها و نقدها به جریان ریزشی بیت کوین و به تبع آن سایر رمزارزها وارد است، ما همچنان به آینده رمزارزها امیدواریم و این افت وخیز و اصلاح های خونین را ماهیت این بازار می دانیم. این اولین باری نیست که چنین خونی در این بازار به پا شده است. چیزی که مهم است اینکه جامعه بین المللی و رفتارش در آینده تصمیم می گیرد که افت وخیز هیجانی با همین عمق همچنان برپا باشد، یا در یک توافق نانوشته و برای آرام تر کردن این فضا، تغییراتی ایجاد خواهد شد. در هر صورت، هر چه که امروز شاهد آن هستیم، اتفاق جدیدی در بازار رمزارزها نبوده و نیست، ولی این بدان معنی نیست که با رفتار کورکورانه و ناآگاهانه به امید روزهای بهتر، قدم های

رسول قربانی
سردبیر راه پرداخت

@rasoulghorbani

چه در نشریه رمزارز و چه در تعاملات روزمره هیچ کسی را به سرمایه گذاری در رمزارزها تشویق نمی کنم؛ چرا که قبل از تشویق، باید افراد را نسبت به ریسک بالای این حوزه آگاه کنم و به آنها هشدارهای لازم را بدهم که بدون آگاهی و آموزش یقیناً در این فضا یک بازنده خواهند بود، مگر اینکه شانس با آنها همراه باشد. ریزش اخیر بازار نیز به خوبی این ریسک، جدیت و بی رحمی خودش را به کاربران، مخصوصاً کاربران ناآشنا و ناآگاه نشان داده است.

پس چرا برای بازاری که این قدر ریسکی است، در تیم رمزارز سعی می کنیم تولید محتوا کنیم و برایش تولید دانش کنیم و به آینده اش امیدواریم؟ ما مدهوش بیت کوین، اتریوم،

سولانا، دوج کوین و هیچ کدام از این ۱۲ هزار رمزارز کوچک و بزرگ نیستیم. چیزی که برای آن ایستاده ایم، این است که نشان دهیم خارج از چارچوب های ذهنی پیشین ما و دولت ها و حاکمیت ها هم می شود به مفهوم پول، ارزش و دارایی فکر کرد. از نظر ما رمزارزها آینده هستند، همان طور که روزی وب آینده بود. به دنیای امروز بدون وب فکر کنید؟ آیا اصلاً شدنی است؟ خیر! رمزارزها هم امروز در همین مرحله هستند، ما فهمیدیم که می شود جور دیگری هم باشد! پس، درست در روزهایی که انواع

شماره ۶
۳ بهمن ۱۴۰۰
سال اول

هشدار: بازار رمزارزها یک بازار پرریسک و قانون گذاری نشده است. بازاری که ممکن است به دلیل نوسانات آن همه سرمایه خود را در آن از دست بدهید. توصیه می کنیم قبل از هر گونه فعالیت در آن مطمئن شوید اطلاعات کافی درباره آن را دارید.

راه پرداخت

عصر تراکنش

انتشارات راه پرداخت

کارنگ

تفاوت نگاه
سیاست گذاران دو قدرت
سیاسی جهان در حوزه
رمزارها

شل کن - سفت کن روسی یا آمریکایی

رمزارها وقتی بازارشان ریزش می کند راحت تر و بهتر و شفاف تر می توان در مورد دیگر مسائل شان صحبت کرد و نوشت. وقتی همه چیز سبز و صعودی است، آن قدر کارشناس و همه به سر بازار آوار می شود که صدا به صدا نمی رسد و نمی توان مباحث عمقی و سیاست گذاری را روشن مطرح کرد.

در چند هفته گذشته یا بهتر بگوییم در چند ماه اخیر تحولات این بازار زیاد بوده است. دولت ها در نقاط مختلف در حال تصمیم گیری برای این بازار هستند. دولت هایی چون چین و روسیه رویه انقباضی و بگروبیند در پیش گرفته اند و انرژی و تلاش شان را گذاشته اند روی این نقطه که رمزارز ملی خود را تقویت کنند و سایر حوزه ها از جمله استخراج و تبادل را محدود سازند، اما دولت آمریکا و رگولاتورهایش مسیر کلاسیک رشد نوآوری را در پیش گرفته اند؛ البته با رویکرد سخت گیرانه در خصوص کسب و کارهای خطا کار.

آمریکایی ها خوب دانسته اند که آنچه در ۴۰ سال گذشته آنها را در اقتصاد پیش انداخته، شرکت های نوآور آنها بوده و در حوزه رمزارزها هم دقیقاً می خواهند سیاستی را در پیش بگیرند تا اکوسیستم مشابهی در این حوزه شکل بگیرد و پیشتازی آمریکا در حوزه فناوری را کماکان ادامه دهد و تکرار کند. سیاست گذاری سخت گیرانه با بستن فضاها و تک بعدی دیدن یک پدیده جهان شمول تفاوت زیادی دارد. این چیزی است که تفاوت سیاست گذار روسی و آمریکایی را مشخص می کند. اگرچه بسیاری معتقدند روس ها در این بازار باقی خواهند ماند و بعید است با تحریم هایی که آمریکا علیه اقتصاد این کشور وضع کرده، حاضر شوند قید این بخش از اقتصاد جهانی را بزنند، اما در هر صورت روس ها که سال هاست در نوآوری قافیه را به آمریکایی ها باخته اند، احتمالاً در این بازار هم نتوانند با آنها زور آزمایی چندانی بکنند.

شماره ۶
۳ بهمن ۱۴۰۰
سال اول

چرا رسانه های تخصصی وظیفه سنگین تری در آگاهی بخشی به مردم در برابر حوزه های جدید سرمایه گذاری دارند؟

خواب رسانه های عمومی و جولان کلاهبرداران

در روزهایی که شنیده می شود یک شرکت بزرگ لبنی با دریافت ۶۰ هزار دلار ارز دولتی و صرف نکردن آن برای واردات کره سر دولت را کلاه گذاشته است؛ عده ای هم در فضای مجازی کلاه بزرگی را برای سر مردم دوخته اند. این سال ها تقریباً در مقابل تمام سوء استفاده هایی که از بیت المال می شود یا اختلاس هایی که در نهایت ما مردم هزینه اش را می دهیم، بی حس شده ایم و اگر سالی چند مرتبه خبرهایی در این زمینه نشنویم، حساس می شویم که چه خبر شده است. در این میان اگر دستگاه قضا توانست حق دولت و مردم را از اختلاس گران و کلاهبرداران بگیرد که چه خوب! نگرفت هم که کاری از دست مردم بر نمی آید.

در عوض در برابر کلاهبرداران فضای مجازی که با سوء استفاده از ناآگاهی مردم سر آنها را کلاه می گذارند، ما هنوز هم می توانیم کاری کنیم. این سال ها که خلافکاران گاه با استفاده از مهندسی اجتماعی از حساب مردم پول می دزدیدند و گاه با تب بورس و سرمایه گذاری در بازار سهام کلاه آنها را برمی داشتند، در خلاء آموزش درست که بخشی از رسالت رسانه هاست، رسانه های تخصصی تلاش

کردند با آگاهی دادن و آموزش، مردم را از گرفتاری در دام کلاهبرداران نجات دهند. ما نیز در گروه رسانه ای راه پرداخت به عنوان بخشی از رسانه های تخصصی حوزه فناوری وظیفه خودمان می دانیم که بخشی از فضای رسانه های خود را به آگاهی بخشی به مخاطبان مان اختصاص دهیم.

در این چند سال که مردم با بازار رمزارزها آشنا شده اند، به هیچ کس توصیه نکرده ایم که وارد این بازار شود؛ مگر اینکه به اندازه کافی درباره ریسک ها و خطرات آن گفته باشیم. به همان

و متاورس» یا «سرمایه گذاری در بلاکچین و متاورس» آگهی هایی منتشر می شود که معلوم نیست هدفشان چیست.

در چنین شرایطی بیش از همه وظیفه رسانه های همگانی تلویزیون و رادیو است که بخشی از کنداکتور خود را به انتشار محتواهای حرفه ای برای مطلع کردن مردم اختصاص دهند و بعد رسانه های تخصصی به این جریان کمک کنند. متأسفانه فعلاً تلویزیون و رادیو با محافظه کاری شدید در این زمینه عمل کرده و در این شرایط ما در هفته نامه رمزارز به عنوان نشریه تخصصی این حوزه، بیشتر احساس مسئولیت می کنیم. امیدواریم با همکاری تمام کسب و کارهای فعال در حوزه بلاکچین و رمزارز کشور بتوانیم تأثیری مثبت در هدایت مردم به سمت مناسب ترین سرمایه گذاری داشته باشیم.

اندازه که درباره نحوه ورود درست به این بازار آموزش می دهیم، وظیفه خود می دانیم درباره ریسک های احتمالی آن نیز بگوییم.

این روزها که تب جدیدی در دنیا به نام متاورس همه گیر شده، کلاهبرداران هم بیکار ننشسته اند و با تب جدید به روزرسانی شده اند. در حالی که متاورس پیشینه ای قدیمی تر دارد، با ورود فیس بوک با نام متا به این حوزه، مردم بیشتر درباره این دنیای جدید شنیده اند و کنجکاو هستند که آن را تجربه کنند و گاه در این کنجکاوای گرفتار سودجویان می شوند. چند ماه پیش یکبار به حجم زیادی آگهی فروش زمین در متاورس در پلتفرم های خرید و فروش منتشر شد. امروز در این پلتفرم ها با عناوینی مانند «سرمایه گذاری در رمزارزها

مینا والی
مدیرمسئول

@mina_vali

کارنگ؛ هفته نامه اقتصاد نوآوری ایران محصولی جدید از گروه رسانه ای راه پرداخت

اشتراک هفته نامه کارنگ را از فروشگاه اینترنتی انتشارات راه پرداخت بخرید

w a y 2 p a y . s h o p

BTC

\$34,732.29

-19.53%

Dominance: 42.20%

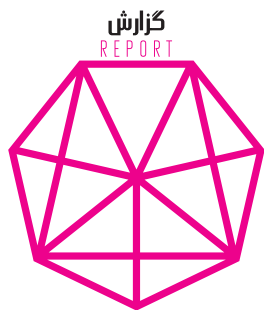

هیئت‌مدت بازار رمزارزها در هفته گذشته

تحلیل هفتگی بازار رمزارزها

از ممنوعیت‌های روسی تاریزش سهام نزدیک، بررسی دلایل ریزش ۱۴ درصدی بازار

آیا باید منتظر بیت‌کوین ۲۹ هزار دلاری باشیم؟

کارشناسان می‌گویند با وجود این بخشنامه احتمالاً مالکیت یا نگهداری بیت‌کوین و ارزهای دیجیتال توسط شهروندان روسیه همچنان مجاز باشد.

روسیه ممکن است مسیر چین در سرکوب بیت‌کوین را دنبال کند. پکن سال گذشته استخراج بیت‌کوین را ممنوع و تجارت توسط شهروندان خود را تا حد زیادی غیرقانونی اعلام کرد. هر دو کشور همچنین با کمبود انرژی و افزایش قیمت برق دست‌وپنجه نرم می‌کنند و بانک مرکزی روسیه گفت استخراج بیت‌کوین «مصرف غیرمولد برق» را ایجاد می‌کند.

بازارهای کریپتو در ابتدا با توجه به اخبار روسیه دچار افت نشدند؛ در نتیجه این ریزش ممکن است ناشی از عوامل دیگری از جمله سقوط دیر هنگام سهام در بازارهای مالی ایالات متحده در روز پنجشنبه باشد.

در حالی که بیت‌کوین و سایر دارایی‌های دیجیتال، در تئوری، باید مستقل از بازارهای مالی بورس معامله شوند، اما در عمل در سال‌های اخیر ثابت شده که این بازار هم با سایر سرمایه‌گذاری‌های حساس به ریسک، مانند خرید و فروش سهام شرکت‌های فناوری، به شدت مرتبط هستند. بورس نزدیک کامپوزیت که سهام شرکت‌های فناوری بزرگ در آن معامله می‌شود، در این هفته به شدت سقوط کرد و بیش از ۱۰ درصد نسبت به بالاترین رکود

چرا روسیه ترسیده است؟

نمی‌توان همه کاسه‌کوزه‌های این ریزش‌ها را بر سر روس‌ها شکست. شاید بتوان گفت روسیه صرفاً ممکن است به ترسی که به نظر می‌رسد مدت‌هاست بازار ارزهای دیجیتال را فرا گرفته، دامن زده باشد. بانک مرکزی این کشور گزارشی سخت‌گیرانه در مورد ارزهای دیجیتال از جمله ممنوعیت احتمالی استخراج و تبادل آنها منتشر کرده که فعالان این کشور در این بازار را حسابی ترسانده است. روسیه حدود ۱۰ درصد از ظرفیت جهانی استخراج بیت‌کوین را به خود اختصاص داده است. به عبارتی با این آمار می‌توان گفت روسیه مرکز اصلی پردازش تراکنش‌ها در شبکه بیت‌کوین است و هر تحول و سیاست‌گذاری جدیدی از سوی دولت آن می‌تواند کل بازار را تحت‌الشعاع قرار دهد.

بانک مرکزی روسیه در توضیح دلایل خود برای بخشنامه سخت‌گیرانه‌اش هم گفته رمزارزها برای فعالیت‌های غیرقانونی استفاده می‌شوند و برای ثبات مالی و سیاست‌های پولی این کشور خطراتی ایجاد کرده‌اند. بیت‌کوین و سایر دارایی‌های دیجیتال در روسیه به شدت محبوب هستند. بانک مرکزی این کشور در گزارشی گفته ارزش تراکنش‌های ارزهای دیجیتال توسط شهروندان روس سالانه پنج میلیارد دلار برآورد می‌شود. البته

بانک مرکزی روسیه اعلام شد؛ بخشنامه‌ای که تأکید دارد روسیه به دنبال ممنوع کردن بیت‌کوین است. البته تحولات بازار سهام در ایالات متحده آمریکا هم کماکان در حال تأثیرگذاری و متزلزل کردن بازار و فضای کریپتو است. بیت‌کوین در چند روز گذشته و تا لحظه تنظیم این خبر، ریزش بیش از ۱۵ درصدی داشته و به ۳۵۸۰۰ دلار هم رسیده است. پایین‌ترین قیمت این رمزارز پیش‌تاز بازار در شش ماهه گذشته! موضوعی است که باعث شده شوک روانی بزرگی به بازار وارد شود و تحلیل‌های مختلفی درباره آینده مارکت ارائه شود. تا همین جا کل این مارکت حدود ۳۰۰ میلیارد دلار ریزش داشته است.

اتر، دومین ارز دیجیتال بزرگ هم با سقوط ۱۳ درصدی تا ۲۴۰۰ دلار هم پایین آمد و بعد از مدت‌ها حمایت سه هزار دلاری‌اش را از دست داد. همین حرکت شدید نزولی در ارزهای دیگر بالای جدول از جمله سولانا، کاردانو، پولکادات و ترا و آوالانژ هم رخ داده است. البته کوین‌هایی چون شیبایانو و دوچ‌کوین نیز که همیشه فارغ از مسیر منطقی بازار حرکت می‌کردند، در این ریزش شدید کاهش‌های قابل ملاحظه‌ای را تجربه کردند.

به‌طور کلی، ارزش بازار کریپتو در ۲۴ ساعت گذشته ۳۰۰ میلیارد دلار کاهش یافته که با ۱۲ درصد کاهش به ۱.۷ تریلیون دلار رسیده است.

بازار ارزهای دیجیتال در مسیر ریزش و اصلاح شدید قرار گرفته است؛ بازاری که روند نزولی‌اش را در چند ماه گذشته دنبال کرده و بر خلاف برخی پیش‌بینی‌ها که قله‌هایی چون ۱۰۰ هزار تایی شدن بیت‌کوین را دیده بودند، در مسیر دیگری در حال حرکت است.

بازار ارزهای دیجیتال در روز جمعه هفته گذشته اما یکی از مهم‌ترین مقاومت‌های خودش را از دست داد و وارد کانال ۳۰ هزار تایی شد؛ کانالی که مدت‌ها بود از آن عبور کرده بود. اما چرا بیت‌کوین و دیگر رمزارزهای برتر بازار در چنین مسیری قرار گرفتند و ادامه این حرکت را چطور می‌توان پیش‌بینی یا حداقل تحلیل کرد.

در این مطلب که تحلیلی است از مجله معتبر بارونز به این سؤالات پاسخ خواهیم داد، با تکرار این جمله هشداردهنده که «این بازار یک بازار به شدت پریسک است و ریزش‌هایی از این دست همیشه در کمین آن است. شما به‌عنوان مخاطب این مطلب و دیگر مطالب ضمیمه رمزارز باید مراقب دارایی‌های خود باشید و بدون داشتن سواد و دانش کافی به هیچ‌وجه وارد آن نشوید.»

روسیه، آمریکا و دیگر رگولاتورها

یکی از مهم‌ترین دلایل ریزش بیت‌کوین و بازار رمزارزها در دو روز گذشته را می‌توان خبری دانست که از سوی

واردات با رمزارز منع شرعی ندارد

رئیس شورای فقهی بانک مرکزی از مشروع بودن استفاده از رمزارز برای واردات کالا و خدمات به کشور خبر داد. به گفته او رمزارزها زمانی معتبر هستند که بانک مرکزی رمزارز منتشر کند یا یک توافق منطقه‌ای پشتوانه آنها باشد یا قانونی درباره آن تصویب شود. غلامرضا مصباحی مقدم در هفتمین همایش مالی اسلامی به موضوع رمزارزها از منظر فقهی پرداخت و گفت: «رمزارزها پدیده‌ای نوظهورند. برخی، رمزارزها را ارز مجازی یا دیجیتال نام گذاری می‌کنند که خود همین نام گذاری جای تأمل دارد.» مصباحی مقدم افزود: «از نظر ماهیت، رمزارز پدیده‌ای از فناوری‌های نوپاست و بنیان گذار آن شناخته شده نیست. هیچ‌گونه پشتوانه حقوقی و قانونی ندارد. اگر چه برخی دولت‌ها آن را پذیرفته‌اند، اما از سوی اغلب دولت‌ها به رسمیت شناخته نشده است.» او با بیان اینکه یکی از چالش‌هایی که این رمزارزها با آن مواجه‌اند، مسئله نوسان شدید قیمت آنهاست، بیان کرد: «هم‌اکنون ۱۸۰ بانک مرکزی در دنیا داریم ۱۵۵ هزار رمزارز وجود دارد.» این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام اظهار کرد: «این رمزارزها با ترکیبی از شفافیت و ابهامات متعدد روبه‌رو هستند؛ از یک طرف شفافیت آن مربوط اطلاع همه از کمیت این رمزارزها و تعداد ذی‌نفعان است، ولی از جهات مختلف ابهام دارد که از همه مهم‌تر ابهام از جهت مالیت است؛ یعنی آیا رمزارزها مال هستند یا خیر؟»

◀ رمزارز، «مال» نیست

مصباحی مقدم با طرح این پرسش که «مال چیست؟» توضیح داد: «هر آنچه عرفاً و عقلاً مال است، از نظر شرعی نیز مال است، مگر آنجایی که شرع، آثار مالیت یک مال را که عقلاً مال می‌داند، ممنوع و اسقاط کند (اگر خوردنی باشد، خوردن آن را ممنوع کند یا به طریقی خرید، فروش یا نگهداری آن را ممنوع کند). آنگاه مالیت آن از نظر شرعی پذیرفته نیست. ولی اگر آثار آن را ممنوع نکرده باشد، هر آنچه عقلاً عالم مال می‌داند، مال است. ولی آیا رمزارزها چنین‌اند؟» او اضافه کرد: «از نظر شیخ انصاری، مال آن چیزی است که دارای منفعت باشد؛ مثلاً تمام خوراکی‌ها و پوشیدنی‌ها و محل سکونت و وسایل حمل و نقل بشر همگی دارای منفعت‌اند، اما رمزارزها چه منفعتی دارند؟ هیچ‌گونه منفعت مصرفی ندارند.» عضو شورای فقهی بانک مرکزی توضیح داد: «درست است که اگر رمزارز به پول رایج تبدیل شود، به‌عنوان واسطه مبادلات دارای منفعت می‌شود، اما تا چنین منفعتی روشن نشود، نمی‌توان گفت رمزارزها مال هستند.»

◀ شرط معتبر شدن رمزارز

مصباحی مقدم تشریح کرد: «اگر یک بانک مرکزی در جهان از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران رمزارز منتشر کند یا توافق منطقه‌ای چند کشور پشتوانه آن قرار بگیرد یا قانونی تصویب شود که به رمزارز اعتبار بدهد، در این صورت رمزارز ارزش پیدا می‌کند و مال می‌شود؛ اما تا زمانی که یک

قانون ملی یا قاعده بین‌المللی پشت این رمزارزها نیست، مال بودن آنها جای تأمل دارد.» او عنوان کرد: «زمانی فقیه می‌تواند درباره چیزی حکم شرعی بدهد که احراز شود عقلاً آن را مال می‌دانند. اینکه بخشی از جامعه به آن اقبال نشان داده‌اند و اقدام به تولید و خرید و فروش آن می‌کنند، از کفایت لازم برای احراز عنوان مال بودن برخوردار نیست. اگر در آینده این اتفاق بیفتد، آنگاه مال می‌شود؛ به این معنا که عموم عقلاً، نه بخش کوچکی از عقلاً آن را تأیید کنند. مال چیزی است که عموم عقلاً آن را مال می‌دانند، نه یک جمع کوچک.»

◀ نوسان شدید ارزش

این کارشناس اقتصاد اسلامی با اشاره به اینکه آینده رمزارزها روشن نیست، ادامه داد: «به تازگی شنیده‌ام که ساتوشی از بیت‌کوین خارج شده است. هر چند اصل اینکه ساتوشی کیست و اینکه اساساً آیا چنین فردی وجود دارد، مورد ابهام است. حالا اگر دیگری که پشت این رمزارزها هستند و اعتبارشان به رمزارزها اعتبار داده یکی یکی خداحافظی کنند، چه می‌شود؟» به گفته مصباحی مقدم نوسان ارزش این رمزارزها یک مسئله دیگر است. یک روز کمتر از یک دلار و روز دیگر بیش از ۴۰ تا ۶۰ هزار دلار می‌شود و یکباره سقوط یا صعود می‌کند. پول آن چیزی است که مقیاس سنجش ارزش باشد و باید خودش از ثبات برخوردار باشد. اگر پول یکی از مقیاس‌ها برای سنجش ارزش است، این مقیاس شامل حال رمزارزها نمی‌شود، چرا که به شدت دچار نوسان‌اند. بنابراین به‌عنوان مقیاس مطرح نمی‌شوند.

◀ واردات با رمزارز جایز است

او با اشاره به باز بودن باب تحقیق از نظر موضوع‌شناسی و شناخت حکم در این زمینه گفت: «غالب مراجع تقلید قائل هستند که رمزارزها مالیت نداشته‌اند و از این جهت مشروعیت ندارند.» عضو شورای فقهی بانک مرکزی با توضیح نکته‌ای در این باره یاد آور شد: «رهبان انقلاب فرموده‌اند اگر موضوع رمزارزها قانونی شود، مورد قبول است؛ یعنی اگر قانون پشت رمزارزها آمد، مثلاً مجلس یک رمزارز را معتبر اعلام کند و پشتوانه قانونی پیدا کند، مال می‌شود.» مصباحی مقدم ادامه داد: «البته نباید مغفول شود که علاوه بر چیزهایی که مال شناخته می‌شوند، چیزهایی هستند که از نظر شرعی مال شناخته نمی‌شوند اما تعلق و اختصاص به کسی دارد؛ مثلاً میته از نظر شرع مالیت ندارد، مثلاً اگر گوسفندان یک فرد تلف شوند، این گوسفندها مالیت ندارند، اما حق اختصاص و بهره‌برداری متعلق به اوست. رمزارزها توسط افرادی تولید می‌شود، خوب این تولیدات به آنها تعلق دارد.» او خاطر نشان کرد: «اگر جمهوری اسلامی قانون گذاشت که مثلاً از این رمزارزها برای واردات استفاده شود که ظاهراً تصویب هم شده است، مانعی ندارد، چرا که به تولیدکننده

اختصاص دارد و جای دیگری آن را مال می‌دانند و در ازای آن ارز می‌دهند؛ کم‌اینکه از نظر شرعی فروش خوک جایز نیست، اما می‌توان به کسی از ادیان دیگر فروخت و در ازای آن پول دریافت کرد؛ بنابراین ولو اینکه رمزارزها مال نیست، اما موضوع حق اختصاص است و به همین خاطر می‌توان این حق را با چیزی مبادله کرد و بهره برد؛ در نتیجه واردات کالا و خدمات با استفاده از رمزارزهایی که ایرانی‌ها تولید کرده یا در بازارهای جهانی خریداری می‌کنند، می‌تواند منشاء واردات باشد و منع شرعی ندارد.»

◀ تصویب رمز پول ملی در شورای پول و اعتبار

علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی در حاشیه مراسم هفتمین همایش مالی اسلامی با حضور در جمع خبرنگاران در خصوص رمزارز ملی بیان کرد: «مقررات رمزریال که بانک مرکزی ناشر آن است، در شورای پول و اعتبار تصویب شده و در آینده عملیاتی می‌شود و دیگر رمز ارزی‌ها در دولت و کمیسیون‌های مربوطه در حال بررسی است.» او در تشریح اقدامات بانک مرکزی در حرکت به سمت بانکداری اسلامی اظهار داشت: «سه سال است که شورای فقهی بانک مرکزی راه‌اندازی شده و اقدامات خوبی در این زمینه انجام شده، اما این مقدمه است و باید کارهای زیادی انجام شود.» رئیس کل بانک مرکزی افزود: «اخیراً نیز دستورالعمل شورای فقهی بانک مرکزی اصلاح شده و در کنار آن کارگروه تخصصی شورای فقهی در قم نیز راه‌اندازی شده تا موضوعات به دقت بسیاری بررسی شود.» صالح‌آبادی تصریح کرد: «بحث مهم دیگر این است که در نظام بانکداری آیا بانک ما اسلامی کار می‌کند یا خیر برای این کار مقرر شد مصوبه شورای فقهی چک‌لیست شود و بانک مرکزی بر آن نظارت کند.» رئیس کل بانک مرکزی گفت: «آموزش بانکداری اسلامی نیز اهمیت دارد؛ زیرا ترویج بانکداری اسلامی به آموزش بازمی‌گردد.» او در پاسخ به ایرنا در خصوص تأکید رئیس‌جمهوری بر معرفی بدهکاران بانکی نیز گفت: «فهرست بدهکاران عمده بانک‌ها در صورت‌های مالی بانک‌ها در سامانه کدال منتشر می‌شود.» صالح‌آبادی درباره جلسه خود با رئیس‌جمهور گفت: «در این جلسه، هدایت تسهیلات توسط بانک‌ها به بخش مولد در حوزه اقتصادی، بهبود وجهه نظام بانکی و بهبود خدمات بانکی و همچنین تسهیل دسترسی مردم به تسهیلات، به‌ویژه تسهیلات خرد با توجه به اعتبارسنجی، تحول در فرایندهای بانکی، نگاه تحولی به نظام بانکی، حمایت بانک‌ها از سرمایه‌گذاری‌های مولد و تولیدی، بهبود ارتباط بانک‌ها با مشتریان و سایر ذی‌نفعان، اصلاح نائزای سیستم بانکی و به‌طور کلی اصلاح سیستم بانکی، تعیین تکلیف واحدهای اقتصادی بدهکار به سیستم بانکی و تقویت و توسعه جریان قرض‌الحسنه جزء محورهای مورد تأکید رئیس‌جمهوری در جلسه با مدیران بانکی بود.»

مدیر دفتر کنترل
حسابرسی ارزی آمریکا
مطرح کرد

رمزارزها به نظارت نیاز دارند، اما...

مایکل جی هسو، مدیر دفتر کنترل حسابرسی ارز آمریکا (OCC)، که یکی از زیرشاخه‌های وزارت خزانه‌داری این کشور است، روی این مسئله تأکید کرد که به منظور داشتن درکی بهتر از ریسک‌های موجود در بازار دو تریلیون دلاری در حال رشد رمزارزها، باید هماهنگی‌ها و همکاری‌هایی گسترده با واسطه‌های این بازار صورت گیرد. هسو که در نشست امور مالی ترانس آتلانتیک درباره موضوع «آینده دارایی‌های رمزی و مقررات‌گذاری بر آن‌ها» سخنرانی می‌کرد، به مجراهایی چون صرافی‌های رمزارز، توکن‌های غیر مثالی (NFT) و متاورس، یعنی جاهایی اشاره کرد که هر کسی با داشتن اتصالی به اینترنت می‌تواند در آن‌ها سرمایه‌گذاری کند. هسو درباره این مسئله گفت: «رمزارزها در حالی به شکل جریانی اصلی درآمدند که هنوز با عدم قطعیت مقرراتی و قانونی روبه‌رو هستند و مجموعه‌ای از کلاهبرداری‌ها، هک‌ها و دیگر اتفاقات اختلال‌آمیز در آن‌ها رخ داده است. برای افرادی چون من که در زمینه تنظیم مقررات در امور مالی فعالیت می‌کنند، این مسئله پرسش‌های فراوانی ایجاد می‌کند. توجه بخش تنظیم‌کننده مقررات یا همان رگولاتوری باید در کجا متمرکز شود؟ چه کار باید کرد؟ چه کسی باید آن کار را انجام دهد و چرا باید آن کار انجام شود؟» به گفته هسو، دفتر کنترل حسابرسی ارز، به بانک‌ها گوشزد کرده است که پیش از دریافت مجوز فدرال برای ورود به فعالیت‌های رمزی، باید توانایی خود را نشان دهند. او به ریسک‌های فزاینده رمزارزها هم اشاره کرده است زیرا در حال حاضر افرادی که استیبل‌کوین با پشتوانه دلار دارند، اطمینان دارند که می‌توانند استیبل‌کوین‌های خود را هر وقت بخواهند با همان قیمت لحظه‌ای به دلار تبدیل کنند. مشکل این مسئله به گفته هسو چنین است: «چه می‌شود اگر این اطمینان از بین برود؟ دارندگان استیبل‌کوین، با دانستن این مسئله که اولین کسی که دارایی خود را به دلار تبدیل کند، شانس بیشتری برای دریافت پول خود دارد، به شکلی عقلانی به دنبال این خواهند بود که بلافاصله استیبل‌کوین‌های خود را تبدیل کنند.»

شماره ۶
۳ بهمن ۱۴۰۰
سال اول

رود بزرگ ترین بخش اقتصادی آمریکا به بازار کریپتو صندوق های ای تی ای اف به سرعت در حال آمدن به بازار رمزارزها هستند

با وجود ضعف نسبی بازار رمزارزی در ماه اخیر، روند ورود و جذب محبوبیت رمزارزها به بازارهای دیگر و جریان اصلی سازوکار مالی با سرعت بسیار بالایی ادامه دارد. حالا در مقطعی هستیم که بسیاری از سرمایه گذاران که از طریق کارگزاران مالی و صندوق های سرمایه اقدام به سرمایه گذاری می کنند، بدون اینکه خود خبر داشته باشند، شروع به سروکله زدن با رمزارزها می کنند.

سرمایه گذاران حرفه ای که نمایندگی این سرمایه داران را در صندوق های سرمایه گذاری متقابل و ای تی ای افها بر عهده دارند، به شکل مضاعفی در حال استفاده از بازارهای رمزارزی برای افزایش درآمد هستند؛ اقدامی که سیگنالی بسیار قوی از تمایل قشر سرمایه دار به کار با رمزارزها و نویدی بر کسب اعتبار بیشتر رمزارزها در قلب جریان اصلی بازار است.

WisdomTree شرکت سرمایه گذاری و ناشر بیش از ۷۵ ای تی ای اف به ارزش تقریبی بیش از ۵۰ میلیارد دلار در ایالات متحده، اکنون قراردادهای آتی بیت کوین را در قالب کالاهای تحت مدیریت فعال و استراتژی های آتی مدیریت شده خود ارائه می دهد. به طور همزمان بلک راک، بزرگ ترین شرکت مدیریت دارایی جهان، از یک سال پیش به دو صندوق خود با ۷۰ میلیارد دلار دارایی اجازه داده تا وارد بازارهای رمزارزی شوند و همچنین سرمایه نامعلومی به معاملات فیوچرز بیت کوین اختصاص داده است.

ترکیب ای تی ای اف و رمزارزها

در بین این شرکتها، فعالیت های WisdomTree در زمینه به کارگیری رمزارزها در صندوق های قابل معامله ای تی ای اف خود بسیار قابل توجه است.

بر اساس وبسایت آنها به تاریخ ۱۰ ژانویه، بیش از ۹ درصد صندوق های قابل معامله خود را به طلا اختصاص داده است، اما جالب تر اختصاص ۴ درصد از کل سرمایه و صندوق های قابل معامله تنها به رمزارز بیت کوین است. درصدهایی که باید در برابر یک سرمایه کلی ۲۳۵ میلیون دلاری در نظر گرفته شوند.

«جرمی شوآرتز»، مدیر سرمایه گذاری WisdomTree در این باره می گوید: «بدون شک رمزارزها و خصوصاً بیت کوین که نقشی مانند واحد پشتوانه ارزش دارد، توجه ما و دیگر شرکتها را جلب کرده اند. حس می کنم هنوز افراد بسیاری هستند که در مورد کارایی رمزارزها به عنوان یک ابزار سرمایه گذاری مطمئن شک دارند. این افراد از فعالیت های

گسترده صندوق های مالی مشترک و قابل معامله در بازار رمزارزها آگاه نیستند. رمزارزها از حالا مورد استفاده بالاترین قشر مالی جامعه هستند. ما انتظار داریم به مرور زمان، حتی استراتژی های شاخص مبتنی بر معاملات آتی نیز جذابیت های انحصاری رمزارزها و بیت کوین را ببینند و به دنبال اضافه کردن آن به استراتژی های کالایی خود باشند. ما دوست داریم در این زمینه یک رهبر باشیم و در این راستا در حال فعالیت هستیم.» گروه سرمایه گذاری «گلوبال ایکس» (Global X) نیز در ماه نوامبر صندوق های قابل معامله خود را که دارای استراتژی بلاکچین و بیت کوین هستند، به بازار عرضه کرد. گلوبال ایکس که به طور جهانی در حوزه های بین المللی سرمایه گذاری می کند، حالا معتقد است که از پیشرفت های بیشتر در فناوری بلاکچین و همچنین خریدهای تصاعدی رمزارزی در قراردادهای فیوچرز بیت کوین نیز می تواند به اندازه بازارهای سنتی درآمدزایی کند.

بیت کوین؛ محور جدید صندوق های سرمایه مشترک

بلک راک در پرونده های ژانویه سال گذشته فاش کرد که به صندوق فرصت های درآمد استراتژیک (BASIX) و صندوق تخصیص جهانی (MDLOX) خود اجازه داده تا در معاملات فیوچرز بیت کوین که با تسویه نقدی معامله می شوند و در کمیسیون معاملات آتی کالا ثبت شده اند، سرمایه گذاری کنند.

بر اساس آمار بازار سهام، صندوق فرصت های درآمد بلک راک تا ۳۰ ژوئن ۲۰۲۱ در بیش از ۱۳۳ قرارداد فیوچرز بیت کوین موقعیت های خرید داشت که قرار بود در ۳۰ ژوئیه ۲۰۲۱ منقضی شود. گزارش جداگانه ای نشان داد که صندوق جهانی تخصیص بلک راک همچنین تا ۳۰ آوریل سال گذشته روی ۸۰ قرارداد فیوچرز بیت کوین موقعیت های خرید با اهرم های نسبتاً بالا داشت که قرار بود در ۲۸ می منقضی شود. اقداماتی که به خوبی نه تنها نشان دهنده میل بالای قشر سرمایه دار به کار با رمزارزها در سرمایه گذاری و سهام داری است، بلکه نشان از تبحر بالای آنها در جوانب عملیاتی این بازارها و تثبیت جایگاه رمزارزها در جریان اصلی بازار دارد.

یکی از سخنگویان بلک راک از اظهار نظر در مورد دلایل ورود این شرکت به بازارهای اهرم محور بیت کوین و اینکه آیا این شرکت قصد دارد به صندوق های سرمایه مشترک بیشتری اجازه دهد چنین سرمایه گذاری هایی را انجام دهند، خودداری کرد.

شماره ۶
۳ بهمن ۱۴۰۰
سال اول

رمزارزها می مانند

دبیر سابق کمیسیون امنیت معاملات آمریکا می گوید توانایی رمزارزها در حذف بسیاری از مشکلات مالی جهان اجتناب ناپذیر است

دادگاهی را شروع کرد که برای بیش از دو سال به مرکز جنجال های قانون گذاری رمزارزی در ایالات متحده تبدیل شد.

حالا او پس از خروج از کمیسیون، در طول سال ۲۰۲۱ به یکی از مدافعان سرسخت رمزارزها تبدیل شده و به عنوان عضو هیئت مشاور برای دو شرکت رمزارزی به نام های Fireblocks و One River شروع به فعالیت کرده است. متعاقباً در دسامبر ۲۰۲۱ وی در وال استریٹ ژورنال شروع به نوشتن مقاله هایی در دفاع از رمزارزها کرد. دو مقاله وی تحت عناوین «آینده آمریکا به بلاکچین بستگی دارد» و «زمان پذیرش ایالات متحده در قبال رمزارزها اکنون است» مورد توجه ملی قرار گرفتند.

مقررات کلیدی است

کلایتون با وجود تبدیل شدن به یکی از مدافعان سرسخت رمزارزها از گذشته خود نیز چندان فاصله نگرفته است. او هنوز باور دارد که با وجود وابستگی آینده ایالات متحده به رمزارزها و بازارهای آن، در عین حال رگولاتورها و قانون گذاران باید نقش خود را ایفا کنند. او می گوید: «روند انتقال ساختارهای مالی به سامانه های رمزارزی یکی از بزرگ ترین چالش های تاریخ آمریکاست. جنبه های کلیدی سیستم نظارتی مالی آزمایش شده در ایالات متحده، از جمله مبارزه با پول شویی، شناخت مشتری و حمایت از سرمایه گذار باید همه در این روند کلیدی مورد نظارت باشند. من کماکان به اصول ساختار نظارتی خود اعتقاد دارم و فکر نمی کنم آنها باید تغییر کنند. وقتی ریپل را وارد دادگاه کردیم، بر اساس ارزش ها و قوانینی بود که باور داشتیم زیر پا گذاشته شده اند و هنوز هم اگر فعالیت های رمزارزی به این سمت بروند، باید با آنها مقابله کرد. این فناوری ها می توانند جهان را تغییر دهند. بدون شک ادغام آنها در زیرساخت های مالی ما باید تسهیل شود، ولی ما نباید اصول و اهداف نظارتی خود را برای تسهیل این فناوری کاهش دهیم. در غیر این صورت ریسک ضربه خوردن این فناوری به دست رگولاتورهایی که دلیل مخالفت آنها صرف مخالفت است، به شدت بالا می رود.»

مدافع امروز، مهاجم دیروز

با وجود دفاع امروز کلایتون از رمزارزها، وی که در اواخر سال ۲۰۲۰ هنوز رئیس کمیسیون بورس و اوراق بهادار بود، پس از اتهام زدن به ریپل و دو تن از مدیران آن، روند

این روزها بحث درباره آینده بازار رمزارزها و فعالیت شدید رگولاتورها برای محدود کردن بازار در سال ۲۰۲۲ بسیار داغ است. این نگرانی ها خود با سقوط یکپارچه بازار و قرمز شدن اکثر چارت ها همزمان شده و بسیاری را درباره آینده صعودی بازار به شک واداشته است. در چنین شرایطی، «جی کلایتون»، رئیس سابق کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده که خود این روزها در صف مقدم رگولاتورهای رمزارزی قرار دارد، معتقد است دارایی های رمزارزی زیرساخت مالی جهانی را تغییر خواهند داد. او می گوید: «من می بینم که دارایی های دیجیتال، چه به شکل رمزارز، چه به شکل یک استیبل کوین یا حتی دارایی های مربوط به بخش دیفای، حالا بخشی از زیرساخت های جهانی ما هستند.»

اما هنوز عمق نقش این دارایی ها در بازار مالی به بلوغ نرسیده روشن نشده است. کلایتون ادامه می دهد: «شما باید توکن سازی و فناوری رمزگذاری را از رمزارزها متمایز کنید. اگر به چشم انداز ترکیب توکن سازی و قراردادهای هوشمند در زیرساخت های مالی ما نگاه کنید، دو چیز برجسته می شود؛ اول دستاوردهای بهینه سازی سازوکارهای مالی و دیگری که در زیرساخت های موجود به ثمر رسیده، فرصت هایی است که این بهینه سازی برای دستیابی به بازارهای بیشتر و ایجاد بازارهای جدید به ارمغان می آورد. فکر می کنم چنین تأثیری در پرداخت های فرامرزی می تواند راهنمای تحولات آینده باشد. توانایی از بین بردن اصطکاک های موجود در سیستم بانکداری جهانی، به ویژه در بازارهای نوظهور - همان طور که با حجم معاملات ۲۴ ساعته جهانی بیت کوین نشان داده می شود - امری است که به سختی می توان در برابر آن مقاومت کرد.»

کارمزد دوهزار دلاری برای حق مشاوره خرید زمین در متاورس

کاسبان دنیای در بسته متاورس در ایران

این روزها واژه «متاورس» زیاد به چشم می‌خورد؛ لایه‌لای اخبار روز از این پدیده می‌شنویم، در شبکه‌های اجتماعی صفحاتی در حال تبلیغ آن هستند و آگهی‌های فروش زمین در متاورس منتشر می‌کنند. در این میان و نگاه بهت‌زده افکار عمومی نسبت به این دنیای ناشناخته، برخی هم پول می‌گیرند و ادعا می‌کنند فقط آنها هستند که متخصص این دنیای جدید هستند و برای فهم متاورس باید به سراغ آنها رفت. برخی هم حق مشاوره می‌گیرند تا در متاورس برای شما خرید و فروش کنند؛ اما واقعیت متاورس چیست و حالا که به ایران رسیده، چه مسیری را طی می‌کند و چه کسانی از ناشناخته‌بودن متاورس در ایران کاسبی می‌کنند؟

همین چند وقت پیش بود که انتشار آگهی‌های فروش زمین در متاورس در برخی سایت‌های درج آگهی، نگاه همه را به سوی این پدیده کشاند و تعداد بیشتری نسبت به این دنیا کنجکاو شدند. اکنون سعید سیاه‌پوش، کارشناس حوزه فناوری از قیمت این حق مشاوره‌ها خبر داده که نشان‌دهنده قیمت‌های نجومی است. به گفته سیاه‌پوش بازار سوداگری ایرانی در متاورس داغ است و از حق مشاوره‌های دو هزار دلاری خبر می‌دهد. در واقع افرادی که آگهی‌های فروش زمین در متاورس را ثبت می‌کنند، عمدتاً نه فروشنده مستقیم، بلکه واسطه و در بهترین حالت مشاور خرید این املاک هستند و کارمزدهای نجومی دریافت می‌کنند.

همین چند وقت پیش بود که انتشار آگهی‌های فروش زمین در متاورس در برخی سایت‌های درج آگهی، نگاه همه را به سوی این پدیده کشاند و تعداد بیشتری نسبت به این دنیا کنجکاو شدند. اکنون سعید سیاه‌پوش، کارشناس حوزه فناوری از قیمت این حق مشاوره‌ها خبر داده که نشان‌دهنده قیمت‌های نجومی است. به گفته سیاه‌پوش بازار سوداگری ایرانی در متاورس داغ است و از حق مشاوره‌های دو هزار دلاری خبر می‌دهد. در واقع افرادی که آگهی‌های فروش زمین در متاورس را ثبت می‌کنند، عمدتاً نه فروشنده مستقیم، بلکه واسطه و در بهترین حالت مشاور خرید این املاک هستند و کارمزدهای نجومی دریافت می‌کنند.

متاورس پدیده جدیدی نیست و عمر ۳۰ ساله دارد

این کارشناس حوزه فناوری دلیل عمده ظهور سوداگری در متاورس را عدم اطلاع کافی نسبت به این دنیا و در مقابل ترویج باورهای غلط توسط همین سوداگران می‌داند و توضیح می‌دهد: «یک باور رایج که می‌تواند درست هم نباشد، توسط افرادی رواج پیدا می‌کند که اطلاعات چندانی ندارند. سه کلمه متاورس، مارک زاکربرگ و زمین مجازی با هم در ذهن افراد نشسته است.

اگر به فردی بگویید با این کلمات جمله بسازد، احتمالاً می‌گوید، مارک زاکربرگ، خالق فیس‌بوک زمین مجازی را در متاورس خلق کرده که قیمت آن هزار دلار بوده و حالا به ۱۰ هزار دلار رسیده است. این ذهنیت توسط کسانی به افراد القا می‌شود که سود آنها در ترویج باورهای ساده‌لوحانه و سطحی است؛ اما بسیاری از همین سناریو ساده‌لوحانه فریب خوردند و وارد این حوزه شدند. واقعیت ماجرا نشان می‌دهد، اگر در اینترنت جست‌وجو کنید، می‌بینید این

من هرروزه توسط کنسول بازی خود انجام می‌دهد. تنها مبحث جدیدی که افراد باید فراگیرند، ترکیب این ایده با مفاهیمی مانند توکن‌های ان اف تی و نحوه خرید این توانایی و اتصال کیف پول خود به پلتفرم‌های بازی است که برای آموزش آن منابع متعددی در اینترنت موجود است.» او با اشاره به خرید و فروش زمین در متاورس می‌گوید: «زمین در متاورس در ایران، با اخباری مربوط به سودهای بالای این زمین‌ها در جهان مطرح شد، اینکه یک زمین ۱۰ هزار دلاری به صد هزار دلار رسیده است. بعد عده‌ای پیدا شدند که ادعا می‌کنند با مشاوره‌دادن صحیح می‌توانند خرید امن‌تر و پرسودتری را تضمین کنند. بنده هیچ توصیه‌ای برای خرید یا عدم خرید زمین مجازی ندارم، ولی توصیه می‌کنم برای انجام فرایند خرید زمین مجازی در دام افراد سودجو و پرداخت دستمزد بالا برای این کار نیفتید. متأسفانه شخصاً شاهد پرداخت ارقامی تا ۲۰۰۰ دلار نیز به‌عنوان حق مشاور برای خرید زمین در متاورس بوده‌ام.»

کلمه «متاورس» یک عمر ۳۰ ساله دارد. واژه متاورس اولین بار در سال ۱۹۹۲ در زمان snow crash نوشته «نل اسیفنسن» مطرح شد. اتفاقاً نسخه‌هایی از ترجمه فارسی آن هم در اینترنت موجود است. این زمان حاوی یک فضای تخیلی است که مارک زاکربرگ هم به نوعی، تصویر معروف شمشیربازی آن را جلوی چشم ما گذاشت.»

کتاب سوداگران ایرانی برای متاورس به گفته سیاه‌پوش این ایده‌ای است که در دنیا شکل گرفته و ناگهان به یک روند جهانی تبدیل شده؛ اما مسئله اینجاست که همیشه عده‌ای به دنبال گرفتن ماهی از آب گل‌آلود هستند.

او با مثال آوردن از وضعیت متاورس در ایران توضیح می‌دهد: «از آنجا که کلمه متاورس مدت زیادی نیست در فضای فارسی زبان مطرح شده و برای خیلی‌ها ناشناخته است، عده‌ای به‌عنوان متخصص خود را معرفی کرده و به راحتی از کنجکاو و میل به کسب درآمد افراد سوءاستفاده می‌کنند. در صورتی که واقعیت این است که اساساً متاورس و زیستن در این دنیا به تخصص عجیب و غریبی نیاز ندارد که بخواهیم بابت آن پول پرداخت کنیم. خرید زمین و آیتم‌های بازی در پلتفرم‌هایی نظیر دسترنالند و... به همان سادگی خرید آیتم‌های بازی در گیم‌ها و بازی‌هایی نظیر ماین کرفت، کرش و فورت‌نایت است که از سال‌ها پیش کاربران این بازی‌ها به راحتی از آن استفاده می‌کردند؛ کاری که فرزند هفت‌ساله من هرروزه توسط کنسول بازی خود انجام می‌دهد. تنها مبحث جدیدی که افراد باید فراگیرند، ترکیب این ایده با مفاهیمی مانند توکن‌های ان اف تی و نحوه خرید این توانایی و اتصال کیف پول خود به پلتفرم‌های بازی است که برای آموزش آن منابع متعددی در اینترنت موجود است.»

او با اشاره به خرید و فروش زمین در متاورس می‌گوید: «زمین در متاورس در ایران، با اخباری مربوط به سودهای بالای این زمین‌ها در جهان مطرح شد، اینکه یک زمین ۱۰ هزار دلاری به صد هزار دلار رسیده است. بعد عده‌ای پیدا شدند که ادعا می‌کنند با مشاوره‌دادن صحیح می‌توانند خرید امن‌تر و پرسودتری را تضمین کنند. بنده هیچ توصیه‌ای برای خرید یا عدم خرید زمین مجازی ندارم، ولی توصیه می‌کنم برای انجام فرایند خرید زمین مجازی در دام افراد سودجو و پرداخت دستمزد بالا برای این کار نیفتید. متأسفانه شخصاً شاهد پرداخت ارقامی تا ۲۰۰۰ دلار نیز به‌عنوان حق مشاور برای خرید زمین در متاورس بوده‌ام.»

شماره ۶
۳ بهمن ۱۴۰۰
سال اول

رگولاتور خوب به جای سهم خواهی مطالبه‌گری می‌کند!

گپی با سهیل نیکزاد درباره راهی که فعالان رمزارز ایران در این سال‌ها طی کرده‌اند

سهیل نیکزاد از قدیمی‌های حوزه رمزارز در ایران است. آشنایی زود هنگام او با بیت‌کوین و تلاشش برای تأکید بر اهمیت این رمزارز و آینده‌اش او را به یکی از چهره‌های فعال و صنفی این حوزه تبدیل کرده است. نیکزاد اگرچه دل خوشی از قانون‌گذار و تجربه‌های نظارتی و ورود دولتی‌ها به این حوزه ندارد، اما می‌گوید اگر مطالبه‌گری و توجه به منافع بخش خصوصی محور هر گونه تنظیم‌گری باشد، بخش خصوصی حتماً با آن همراه خواهد شد. اگرچه به اعتقاد او سابقه اقدامات انجام شده توسط دولتی‌ها و شبه خصوصی‌ها در سال‌های گذشته او را به این نقطه رسانده که آنها بیشتر به دنبال سهم‌خواهی هستند تا توسعه این حوزه فناوریانه اقتصاد.

سهیل نیکزاد از قدیمی‌های حوزه رمزارز در ایران است. آشنایی زود هنگام او با بیت‌کوین و تلاشش برای تأکید بر اهمیت این رمزارز و آینده‌اش او را به یکی از چهره‌های فعال و صنفی این حوزه تبدیل کرده است. نیکزاد اگرچه دل خوشی از قانون‌گذار و تجربه‌های نظارتی و ورود دولتی‌ها به این حوزه ندارد، اما می‌گوید اگر مطالبه‌گری و توجه به منافع بخش خصوصی محور هر گونه تنظیم‌گری باشد، بخش خصوصی حتماً با آن همراه خواهد شد. اگرچه به اعتقاد او سابقه اقدامات انجام شده توسط دولتی‌ها و شبه خصوصی‌ها در سال‌های گذشته او را به این نقطه رسانده که آنها بیشتر به دنبال سهم‌خواهی هستند تا توسعه این حوزه فناوریانه اقتصاد.

کسب‌وکار خود را از کجا شروع کردید؟
لطفاً تاریخچه مختصری از نحوه و زمان شروع کار خود ارائه دهید؟

من از سال ۲۰۱۲ بیت‌کوین را شناختم و بعد در مورد آن تحقیق و مطالعه کردم. همکاری من با اکثر کسب‌وکارها در حوزه کریپتو به صورت مشارکتی بوده است، اما چند وقت پیش تصمیم گرفتم خودم کسب‌وکاری راه‌اندازی کنم. قرار بود یک صرافی P۲P باشد مشابه بایننس. اما بعد که خواستیم آن را پیاده‌سازی کنیم، متوجه شدیم پلتفرم‌های خوبی از نظر فنی و امنیت وجود ندارد، اما چون تیم و همکاران خوبی داشتم به کمک

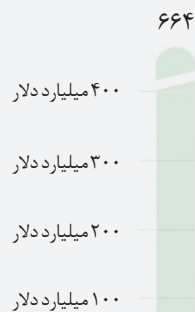
هم یک پلتفرم نوشتیم. بعد از آن متوجه شدیم که پلتفرم بسیار خوبی ساخته‌ایم و شاید حیف باشد که فقط خودمان با آن کار کنیم. پس یک مدل کسب‌وکار B2B طراحی کردیم. شرکت‌مان به تأمین‌کننده پلتفرم صرافی برای صرافی‌های مختلف تبدیل شد. البته فعلاً فروشی انجام نداده‌ایم. حدود یک ماه است که محصول‌مان تهیه شده و منتظر هستیم تا بتوانیم با مشتری مذاکره کنیم.

نکته جالب این است که ما تصمیم گرفتیم محصول‌مان را با لایسنس MIT، متن‌باز کنیم. به این صورت کسی که کدمان را در گیت‌هاب ببیند، به آن دسترسی پیدا کند و بتواند از آن برای خودش استفاده تجاری کند. یعنی کسی که بلد باشد از این کد استفاده و آن را پیاده‌سازی کند، لازم نیست به ما هزینه‌ای بپردازد. کار سختی هم نیست.

با این ایده کدمان را متن‌باز کردیم و امیدواریم همکاران و دوستانی پیدا کنیم که در رشد و ترویج و تبلیغ این پلتفرم به ما کمک کنند. البته ما از نظر بودجه‌بندی روی اینکه اشخاص دیگری این متن‌باز را توسعه بدهند، حساب نکرده‌ایم. اما اگر کسی بخواهد قسمت دیگری به آن اضافه کند، می‌تواند.

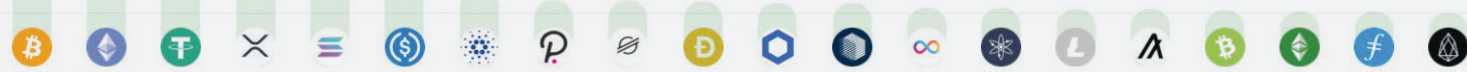
با توجه به اینکه شما چند سالی در این حوزه فعالیت و مطالعه داشته‌اید، اگر بخواهید امروز را با چند سال گذشته مقایسه کنید، چه

رمزارز ۲۰

هفته گذشته احساسات سرمایه‌گذاران به شدت منفی بود و شاخص ترس و طمع به عدد ۱۳ رسید؛ معاملات اهرمی قابل توجهی هم به دلیل ریزش بیت‌کوین نقد شده است و همین موضوع در منفی‌تر شدن بازار موثر بوده است. به نظر می‌رسد همبستگی بازار کریپتو با بازارهای دیگر بیشتر از گذشته شده است و تاثیر عوامل کلان اقتصادی بر این بازار افزایش یافته است. مجموع این عوامل و برخی عوامل ناشناخته دیگر سبب حاکم شدن ترس و وحشت شدید بر بازار کریپتوها در هفته گذشته شد. هفته گذشته بار دیگر نشان داد که بازار کریپتوها بازاری نوسانی است و سرمایه‌گذاران در آن باید انتظار بالا و پایین‌های زیادی را داشته باشند.

نکته مهم؛ همه داده‌ها، متن‌ها و محتواهایی که در این صفحه می‌بینید، اطلاعات کلی از بازار هستند و به هیچ‌وجه توصیه‌ای برای سرمایه‌گذاری نیستند. همیشه به یاد داشته باشید که اطلاعات و شاخص‌های گذشته لزوماً در آینده هم همان مسیر را طی نمی‌کنند. ما در رمزارز ۲۰ مهم‌ترین دارایی‌های دیجیتال بازار کریپتوکارنسی‌ها را معرفی می‌کنیم. این دارایی‌ها حدود ۹۹ درصد حجم بازار رمزارزهای جهان هستند و در صرافی‌های رمزارز معتبر جهان و ایران هم فهرست شده‌اند. هدف این فهرست این است که از رتبه‌بندی‌های تک‌عاملی دوری کنیم و دارایی‌های دیجیتال ارزشمند جهان را بشناسیم و روندهای آنها را مدام رصد کنیم. ما هر فصل این فهرست را به‌روزرسانی می‌کنیم.

مکانیسم اجماع	ارزش	نوع	بازدهی (هفته گذشته)	ارزش بازار (میلیارد دلار)	قیمت (تومان)	توکن / کوین	دارایی	نماد	۱۰
اثبات کار	طلای دیجیتال	ارز	٪۱۹٫۲۷	۶۶۴	۱٫۰۰۵ میلیارد	BTC	بیت‌کوین		۱
اثبات کار	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۲۷٫۶۶	۲۹۱	۷۰ میلیون	ETH	اتریوم		۲
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۳۶٫۵	۳۰	۲٫۷ میلیون	SOL	سولانا		۳
قابل سفارشی‌سازی	پرداخت	ارز	٪۲۵٫۹۳	۲۸	۱۶٫۷ هزار	XRP	ریپل		۴
	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪۰٫۰۲	۷۸	۲۸٫۷ هزار	USDT	تتر		۵
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۱۶٫۳۴	۳۶	۳۰٫۷ هزار	ADA	کاردانو		۶
	پول نقد دیجیتال	استیبل کوین	٪۰٫۰۶	۴۳	۲۸٫۷ هزار	USDC	یواس‌دی کوین		۷
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۳۵٫۳۹	۱۸	۵۱۱ هزار	DOT	پولکادات		۸
قابل سفارشی‌سازی	پرداخت	ارز	٪۲۷٫۷۱	۵	۵٫۴ هزار	XLM	استلار		۹
اثبات کار	مم‌کوین	ارز	٪۳۱٫۶۳	۱۷	۳٫۷ هزار	DOGE	دوج‌کوین		۱۰
اثبات سهام	شبکه لایه ۲	توکن کاربردی	٪۳۶٫۴۳	۱۱	۴۳ هزار	MATIC	پلی‌گان		۱۱
	شبکه اوراکل	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۳۹٫۱۲	۷	۴۴۸ هزار	LINK	چین‌لینک		۱۲
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	ارز	٪۳۹٫۲۹	۴	۵۸۰ هزار	ICP	اینترنت کامپیوتر		۱۳
اثبات کار	طلای دیجیتال	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۲۷٫۶۶	۷٫۵	۳ میلیون	LTC	لایت‌کوین		۱۴
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	ارز	٪۳۵٫۶۸	۶	۲۵٫۷ هزار	ALGO	آلگورند		۱۵
اثبات کار	پول اینترنت	ارز	٪۲۶٫۱۳	۵٫۵	۸٫۲ میلیون	BCH	بیت‌کوین کش		۱۶
اثبات سهام	اپلیکیشن‌های بین‌زنجیره‌ای	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۲۶٫۰۸	۸٫۵	۸۴۰ هزار	ATOM	کازموس		۱۷
قابل سفارشی‌سازی	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۳۸٫۴۰	۲٫۸	۵۳۵ هزار	FIL	فایل‌کوین		۱۸
اثبات کار	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۲۹٫۰۹	۳	۶۷۴ هزار	ETC	اتریوم کلاسیک		۱۹
اثبات سهام	کامپیوتر جهانی	پلتفرم نرم‌افزاری	٪۲۳٫۶۶	۲	۶۳ هزار	EOS	ایاس		۲۰